

УКРАЇНА

(19) UA (11) 66321 (13) U
(51) МПК (2011.01)
A61Q 11/00
A61P 31/22 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

ОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЛІКУВАННЯ РЕЦИДИВНОГО ПРОСТОГО ГЕРПЕСУ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПОРОЖНИНИ РОТА І ГУБ

1

2

(21) u201108470

(22) 06.07.2011

(24) 26.12.2011

(46) 26.12.2011, Бюл.№ 24, 2011 р.

(72) РЕГУРЕЦЬКА РАЇСА АНАТОЛІЇВНА, КУРЧЕНКО АНДРІЙ ІГОРОВИЧ, НЕСИН ОЛЕКСАНДР ФЕДОРОВИЧ

(73) РЕГУРЕЦЬКА РАЇСА АНАТОЛІЇВНА, КУРЧЕНКО АНДРІЙ ІГОРОВИЧ, НЕСИН ОЛЕКСАНДР ФЕДОРОВИЧ

(57) Спосіб лікування рецидивного простого герпесу слизової рота і губ, що включає призначення імуномодуючого препарату з протівірусною дією, який відрізняється тим, що як імуномодуючий препарат використовують препарат Гепон, який призначають тільки місцево у вигляді аерозольних зрошень 0,02 % розчину на слизову оболонку порожнини рота 1 раз на день протягом 10 хвилин, курсом 3 процедури через день.

Корисна модель належить до стоматології і призначена для лікування рецидивного простого герпесу СОПР (слизової оболонки порожнини рота) з використанням сучасного імуномодулятора Гепон.

Герпетична інфекція - є найрозповсюдженішою вірусною інфекцією людини, і викликається вірусами простого герпесу типу 1 і 2 (ВПГ-1 і ВПГ-2). Встановити справжній рівень захворюваності в Україні залишається складним. Пов'язане це з відсутністю обов'язкової реєстрації захворювань, спричинених вірусом простого герпесу. За даними літератури, можна припустити, що різними формами герпетичної інфекції щорічно уражається декілька мільйонів осіб. Серед них переважають люди працездатного віку. В цього контингенту хворих герпетична інфекція приймає хронічний рецидивний перебіг. Часті та тривалі рецидиви спричиняють небезпечні ускладнення, що є маркером наявних імунних розладів, нормалізація яких може суттєво полегшити перебіг та підвищити ефективність терапевтичних заходів. Однією з найбільш поширених форм герпетичної інфекції, що проявляються на слизовій оболонці порожнини рота, є герпетичний стоматит та лабіальний герпес.

Все це говорить про важливу медико-соціальну проблему герпетичної інфекції та зростання відповідальності лікаря-стоматолога за ранню діагностику та своєчасне раціональне лікування цього контингенту хворих.

Найбільш природним, тобто таким, що впливає на ланки імунопатогенезу захворювання, є

лікування рецидивного простого герпесу імуномодуючими препаратами.

Найближчим аналогом є спосіб лікування рецидивного простого герпесу слизової рота і губ з призначенням імуномодуючого препарату Циклоферон в комплексному лікуванні РПГ (рецидивного простого герпесу) СОПР і губ [1]. Препарат Циклоферон застосовували у вигляді 5 % лініменту 3 рази на добу місцево у вигляді аплікацій на ерозивні поверхні до повної їх епітелізації.

Ефективність терапії імуномодуючим препаратом Циклоферон при місцевому застосуванні вище за аналоги, але є недостатньою, так як препарат не має загальної імунокорегуючої дії тільки при місцевому його застосуванні.

В основу корисної моделі поставлена задача, що полягає у підвищенні загального та місцевого імунного захисту організму, прискоренні елімінації збудника з організму та усунення побічних ефектів за рахунок тільки місцевого використання препарату Гепон - імуномодуючого засобу багатоспорованої дії з протівірусною активністю.

Технічний результат, якого можна досягати при вирішенні поставленої задачі полягає у зменшенні інтоксикації організму, прискорення процесів епітелізації ерозивних уражень та підвищення ефективності лікування рецидивного простого герпесу слизової рота і губ і елімінації ВПГ.

Такий спосіб простий і доступний у використанні, не дає побічних ефектів, проводиться під контролем імунограми в динаміці.

Поставлена задача вирішується тим, що у запропонованому способі застосовують імуномоду-

(19) UA (11) 66321 (13) U

люючий препарат широкого спектра дії з противірусною активністю Гепон (курс - три процедури через день, один раз на добу, тільки місцево у вигляді аерозольних зрошень, під контролем імунограми в динаміці).

Препарат Гепон має унікальні характеристики щодо впливу на ланки імунної системи, а особливо імунітет слизових оболонок при його тільки місцевому застосуванні. Гепон індукує продукцію ендогенних інтерферонів $-\alpha$, $-\beta$, $-\gamma$, знижує продукцію цитокінів запалення (інтерлейкіну - 1, інтерлейкіну - 6, інтерлейкіну - 8, фактора некрозу пухлин - α), активує макрофаги, стимулює вихід моноцитів/макрофагів в зону запалення та посилює продукцію антитіл проти антигенів інфекційної природи (вірусної, бактеріальної, грибової), пригнічує реплікацію вірусів, підвищує кількість та функціональну активність NK-клітин, CD-4 та CD-S Т-лімфоцитів, які відповідають за знищення ушкоджених клітин, нездатних до регенерації, клітин-вірусоносіїв, а також через макрофагальну ланку, яка відповідає за репарацію пошкоджених клітин та відновлення функціональної активності тканин. Має протизапальні властивості. Імуномодулюючий ефект розвивається на 2-3 день. Препарат не токсичний, позбавлений кумулятивної токсичності, тератогенних, мутагенних і канцерогенних властивостей.

Препарат легко всмоктується епітелієм слизової оболонки, що підвищує здатність тканин до захисту від інфекції і стимуляції репарації. Місцеве застосування розчину Гепона прискорює епітелізацію ерозій слизової оболонки та стимулює швидкий ріст грануляційної тканини у виразках з наступною епітелізацією.

Відмінною особливістю запропонованого способу лікування простого герпесу СОПР і губ є застосування імуномодулюючого препарату Гепон тільки місцево у вигляді аерозольних зрошень слизової оболонки рота і губ в період рецидиву захворювання.

Це дозволяє підвищити місцеву резистентність слизової оболонки порожнини рота, покращити стан імунної системи, зменшити інтоксикацію організму та прискорити процеси епітелізації ерозивних уражень СОПР і губ в період рецидиву.

Запропонований спосіб лікування рецидивного герпесу СОПР і губ здійснюється наступним чином:

1. Для посилення всмоктувальної властивості слизової оболонки порожнини рота перед сеансом аерозолі Гепону проводять обробку слизової рота 10 % розчином димексиду у вигляді ротових ванночок протягом 3-х хвилин.

2. Місцево, на слизову оболонку порожнини рота, у вигляді аерозольних зрошень 1 раз на добу протягом 10 хв. наносять 0,02 % розчин Гепону. Курс лікування - три аерозольні зрошення через день.

Аерозольні зрошення проводять за допомогою ультразвукового апарата 402А, що забезпечує запропонованому способу ряд переваг:

а) використання препарату в розчині мінімальної концентрації (0,02 %) та в мінімальній кількості

(1 мл на сеанс), що забезпечує економічний ефект;

в) в порівнянні з аплікаційним методом - стійкий терапевтичний ефект при скороченні часу процедури (10 хв.) 1 раз на день, всього 3 процедури на курс.

Вибір препарату Гепон з метою лікування рецидивного простого герпесу слизової рота і губ обумовлений його фармакологічними властивостями, широким спектром дії, дезінтоксикаційними, репаративними, противірусними властивостями. Добре переноситься хворими. Протипоказань до застосування не має, крім індивідуальної непереносимості.

Головним є те, що препарат впливає на ланки імюнопатогенезу рецидиву тільки при місцевому застосуванні при рецидивному простому герпесі слизової рота і губ, тобто діє більш природним шляхом, і при цьому зменшується медикаментозне навантаження на організм та досягається стійка ремісія.

Завдяки дрібнодисперсному нашаруванню Гепону в поєднанні з високою всмоктувальною здатністю слизової оболонки отримуємо швидкий клінічний ефект - вже на другий день після першої процедури зникають явища болю та примітно зменшуються набряк і гіперемія.

Конкретний приклад використання запропонованого способу:

Пацієнтка М., 1980 р.н., звернулася у відділення захворювань слизової оболонки порожнини рота стоматологічного центру НМУ ім. О.О.Богомольця зі скаргами на наявність везикульозних висипань на верхній губі та ерозій слизової твердої піднебіння. Після проведення обстеження (клінічного і лабораторного) був встановлений діагноз: рецидивний простий герпес слизової оболонки твердої піднебіння та верхньої губи справа. Була проведена антисептична обробка ерозій та везикульозних висипань, призначене лікування препаратом Гепон у вигляді аерозольних зрошень на слизову оболонку порожнини рота за описаним способом.

Вже на другий день після першого аерозольного зрошення зменшилися больові відчуття, на третій день - обсяг ерозивних поверхонь зменшився на 1/3. Повна епітелізація ерозій наступила через 7 днів. Через місяць після проведеного повного курсу лікування проводили імунологічний контроль та консультацію імунолога.

Протягом року рецидивів не спостерігалось, показники імунограми на рівні норми.

За період з травня 2010 по травень 2011 року на кафедрі терапевтичної стоматології на базі стоматологічного центру НМУ ім. О.О.Богомольця запропонований спосіб було застосовано у 37 осіб працездатного віку з діагнозом: "Рецидивний простий герпес СОПР і губ". Контрольну групу склали 30 осіб.

Найбільш близький аналог теж дає позитивну динаміку в лікуванні, але забезпечує менш стійку ремісію. При використанні запропонованого способу стійкої ремісії досягнуто у 80,1 % ($p < 0,05$).

Джерела інформації:

1. Исаков В.А., Архипова Е.И., Могелевиц Т.Л. Использование циклоферона в терапии герпесвирусных инфекций. - Герпесвирусная инфекция/Рекомендации для врачей. – СПб.: 2004.

2. Баринский И.О., Шубладзе А.К., Каспаров А.А., Гребешок В.Н. Герпес: этиология, патогенез, лечение. – М.: 1986.-276 с.

3. Дуров В.М. Рецидивирующий герпес губ. Автореферат диссертации на соискание ученой степени к.м.н. Калинин.-1987.-16 с.